

Biblická hodina – 24.06.2021

Suspírium: „Mojžiš sa rýchlo sklonil až po zem, klaňal sa a hovoril: „Pane, ak som získal tvoju priazeň, prosím, Pane, pod' medzi nás! Je to síce tvrdošijný ľud, ale odpusť nám viny a hriechy a prijmi nás ako svoje vlastníctvo (IIMojž 34,8-9).“ Amen.

Začiatočná pieseň: Chválospev č. 537: „Pod' k Ježišovi, pod' ešte dnes...“

Modlitba

Ďakujeme Ti, Knieža pokoja, že Ty si zanechal všetko, a pohľadal si nás, ktorí sme Ti otvorene vyznali, že potrebujeme spasenie. Ty si Pán, a nikto nám nevie ponúknuť to, čo sme od Teba prijali. Naša nádej bez Teba sa vytratí, naša láska bez Tvojej sily mizne. Naším údelom je chváliť Ťa za to, čo si vykonal. Ďakujeme, že aj dnes si zavolať na vlastné stádo a neustále voláš: „Pod'ťe všetci smädní k vode! Aj vy, čo ste bez peňazí, pod'ťe!“ (Iz 55,1) Prišli sme do Tvojho príbytku a vieme, že Ty nás napojíš a naša duša ožije. Ďakujeme, že v Tvojom Slove skrze Ducha Svätého Ťa skutočne nájdeme. Prosíme Ťa, Všemohúci Bože, nebeský Otče náš v mene Ježiša Krista, dosiahni svoj cieľ, drahý Boží zámer, aj tam, kde ešte nepanuješ, aby každý videl, Kto si. Daruj nám i dnes pozornosť, krásu Tvojho neobyčajného Slova, dar viery a porozumenia, aby sme cítili, že si s nami a my patríme len k Tebe. Pre vernosť Ježiša Krista, prosíme, vypočuj nás. Amen.

Biblický text: Kniha Kazateľa 4. kapitola, od 13. verša po 16. verš

„Lepší je chudobný, ale múdry mladík ako starý, ale hlúpy kráľ, ktorý sa už nevie dať varovať. Vyšiel totiž z väzenia, aby bol kráľom, aj keď sa vo svojej krajine narodil chudobný. Videl som všetkých živých, ktorí chodia pod slnkom, spolu s mladíkom – následníkom, ktorý má po ňom nastúpiť. Nebolo konca všetkému ľudu, všetkým tým, čo boli pred nimi. Tí však, čo prídu neskôr, sa z neho nebudú radovať, lebo aj to je márnosť a honba za vetrom.“

Milí bratia a drahé sestry v Pánu Ježišovi!

13. verš

Kazateľ sa pokúša o hyperbolické porovnanie a pritom vyznieva obrovskú pravdu. Nevieme, kto je múdry mladík a hlúpy starý kráľ. V dejinách Izraela nenachádzame analógiu. Nevieme, či naráža na súčasné politické rozloženie Izraela, alebo čerpá z minulosti. Vidíme však, že ani na jednu osobu neviaže múdrosť, ale kde je jej viac, tam človek badá prosperitu a vzrast.

14. verš

Nevieme, načo presne myslí kazateľ. Kto je múdry, ten obdržal určité zasľúbenia. Ak je však niekto hlúpy, všetko stratí. Poukazuje na to, že aj chudobný, ale múdry mladík by mal dostať šancu. Predpokladá sa, že tohto chudobného mladíka prirovnáva k národu Izraelskému a je to povzbudenie zo strany Kazateľa, aby sa nikto neobával. Celý národ Izraelský ešte bude úspešný. Nadanie je dôležité a nie hodnosť a s ním spojené finančné zabezpečenie.

Pominuteľnosť, krátkodobosť, prchavosť, nestálosť a prechodnosť ľudskej slávy je zjavná zo strany Kazateľa. Ponaučenie z dvoch protikladných postáv v dejinách Izraela musí byť do oči bijúce. Kazateľ nič neskrýva, a nikoho nekryje.

Ten chudobný a uväznený mládenec by mohol byť z časti aj patriarcha Jozef (viď. IMojž 37-45), ale Sväté Písmo i Dávida opisuje ako „chudobného a bezvýznamného človeka.“ (viď. IS 18,23) Nakoniec však bezpochyby môžeme povedať, že podľa Kazateľa je to Šalamún, ktorý sa narodil v chudobe. (viď. IIS 12, 18-23)

15. verš

Voľná a premyslená hra Kazateľa s postavami dejín Izraela pokračuje. Tu sa znova objavuje skepsa kazateľa, ale ten človek, ktorý už bol zdarený, ale upadol do bezvedomia múdrosti, môže mať horkastú príchuť zo všedného života. Jeho osobné „videl som“ je pokračovaním jeho bádania a prieskumu.

Síce podporuje Izraelský ľud, ale čo je dôležitejšie, že mladíka, treba pozdvihnúť. Živý, ktorý je pod nadvládou kráľa alebo mladíka, ten sa rozhodne, kto je víťaz. Kazateľ teda poukazuje na možné perspektívy. Nie financie, nie kráľovská moc rozhoduje, ale verejná mienka živých. Aká je nálada v spoločenstve, to určuje ľud. Slovo ľudu. Slovo celého národa.

Izrael je síce ešte dieťa. Je mladé, ale múdre dieťa. Helenizmus, ktorý stojí pred dvermi, je starý a hlúpy kráľ. Podľa židovskej tradície medzi týmito kultúrnymi a náboženskými prúdmi bola obrovská presia. Helenizmus vyvíjal mohutný nátlak na židovské náboženstvo.

Helenizmus vstupoval do rodín. Grécky jazyk sa udomácnil v Izraeli. Ľudia čítali grécke báje. Herodotos, Euripidés a Sofokles sa stal súčasťou židovskej tradície, a tým sa z rodín vytratilo čítanie Tóry, desatora, piatich Mojžišových kníh, a do židovských rodín prichádza grécky preklad Starého Zákona, Septuaginta.

16. verš

Kto ovládol našu kultúru? Kto nám zobral náš jazyk? Kto nás celkom pomiatol? Kde sa vytratili naše obyčaje a zvyky? Nasledovali sme starého a hlúpeho kráľa, ktorý mal síce všetko, ale vzal nám to, čo sme mali my. Obalamutil nás. Okabátil

nás. Dobil nás, a pritom nepoužil ani meč, ani šíp, len vlastnú kultúru. Zmenilo sa naše zmýšľanie.

Kazateľ má kritický pohľad na moc. Múdrosť a spoľahlivosť sú dôležité vlastnosti. Strata spravodlivej súdnosti a neochota ponaučenia z ťažkých bojov je zaručením pádu. Politické a sociálne aspekty života pretrvávajú. Múdrosť a chudoba i hlúposť a bohatstvo sú interpretáciou toho, že Boží ľud i jeho vládcovia opovrhujú s Hospodinom a nemajú s Ním osobný kontakt. Bolo by dobré pristupovať kladne k výchove a vzdelanosti celého mužského pokolenia v Izraeli, ale hlavne v Jeruzaleme, kde si ľud vyberá svojho vládcu z pokolenia na pokolenie. (viď. Žalm č. 89)

Biblický text: Skutky apoštolov 24, 10-21

„Keď mu miestodržiteľ dal pokyn, aby hovoril, Pavol povedal: „Viem, že už veľa rokov si sudcom tohto národa. Preto svoju obhajobu prednesiem s pokojnou myslou. Sám si môžeš overiť, že to nie je viac ako dvanásť dní, čo som prišiel do Jeruzalema pokloniť sa Bohu. A ani v chráme, ani v synagógach, ani v meste ma nepristihli, že by som sa s niekým prel, tobôž, že by som poburoval dav. A nemôžu to dokázať ani tí, čo teraz na mňa žalujú. Priznávam sa ti však k tomu, že slúžim Bohu svojich otcov podľa zásad učenia, ktoré nazývajú sektou, a že verím všetkému, čo je napísané v Zákone a u Prorokov. Mám nádej v Boha, že bude vzkriesenie spravodlivých i nespravodlivých, ktoré očakávajú aj oni. Preto sa aj ja usilujem o to, aby som mal vždy svedomie bez úhony pred Bohom i pred ľuďmi. Po viacerých rokoch som prišiel, aby som odovzdal svojmu národu hmotné milodary a aby som priniesol obety. Pri tomto ma — ale bez zástupu a bez hluku — našli očisteného v chráme niektorí Židia z Ázie. Oni by tu mali byť pred tebou a žalovať, ak majú niečo proti mne. Alebo nech ti aj títo povedia, akú neprávosť na mne našli, keď som stál pred veľradou. Nič, iba ten jediný výrok, ktorý som vykrikoval, stojac pred nimi: „Dnes ma súdite pre zmŕtvychvstanie.““

Milí bratia a drahé sestry v Pánu Ježišovi!

Začala sa obhajoba apoštola Pavla. V tejto biblickej stati sú zhrnuté obvinenia proti veľkému apoštolovi pohanov. Čo všetko nosí v sebe obrana apoštola Pavla,

ktorá môže obohatiť i časť nášho kresťanského života? Preskúmajme Pavlovu obranu mocou Ducha.

Prvá Pavlova otázka a prvá jeho žiadosť sa týkala toho, aby miestodržiteľ videl, prečo prišiel do Jeruzalema. Účelom jeho cesty nebolo podnecovať, alebo intrigovať, ale prišiel sa modliť do Jeruzalema. Aký veľký rozdiel! V bránach starovekých a stredovekých miest sa stráž odjakživa vypytovala od cudzincov na dve základné otázky: „Kto si a čo chceš?“ Kto prichádzal z pokojným úmyslom, toho vpustili do mesta. Avšak Jeruzalem sa bojí Pavla, ale apoštol Pavol je slobodný človek. Je nezávislý. Nebojí sa. Nikomu nechce ublížiť, nerozbíja homogénne židovské spoločenstvo, ale chce pomôcť. Neprichádza s takým úmyslom, s akým ho obvinili v Ázii: *„To je ten, ktorý všade učí proti národu, proti Zákonu a proti tomuto miestu; ba ešte aj Grékov voviedol do chrámu, čím toto sväté miesto znesvätil.“* (Sk 21,28)

Drahý brat a milá sestra! Aký je tvoj cieľ v spoločenstve Kristovom? Aký je tvoj zámer v komunite Kniežata pokoja? Aký je tvoj účel? Ježiš pred svojim láskyplným činom odvetil aj Judášovi: *„Čo chceš urobiť, urob čím skôr“* (Jn 13,27) Aj medzi múrmi kostola vládne neistota. Bojíme sa tých, ktorí hľadajú svoje miesto pod slnkom, ale nenachádzajú. Bojíme sa zmien, ktoré nastali. Drahí bratia a milé sestry, musíme však vedieť, že náš život nie je šachovou partiou, ale Božím vedením. *„V ľudskom srdci je síce veľa zámerov, no rozhodnutie Hospodina pretrvá.“* (Prísl 19,21)

Chrám Boží, synagóga, ba aj celé mesto nevie dokázať, že sa Pavol nezúčastnil modlitby. Na svete neexistujú dôkazy o tom, že by sa Pánove deti nezaoberali s Pánovými úlohami. Kamkoľvek sa otočíme, nikdy nezabudnime, že Boh koná cez nás. Nie my hýbeme s Ním, ale On nás posielá. Apoštol Pavol aj v Jeruzaleme je hlásateľom Božích zámerov, a nie vlastných cieľov.

Ďalším obvinením proti nemu je hlásanie noviniek. Novoty ťažko prijíma človek. Apoštol Pavol tak či onak, ale hovorí o vernom Bohu. Toto obvinenie neprijíma, ba ani neodmieta. Pavlovo svedectvo je však zrejmé iným spôsobom komunikované. On sa prihlásil k Ježišovi s *„dobrým vyznaním pred mnohými svedkami.“* (ITim 6,12) Nie je to len osobné vyznanie, ale je to isté vyznanie ako svedectvo Božieho ľudu. Slúži jedinému Bohu, ktorý je Bohom jeho otcov. On a aj židovská komunita veria rovnakej pravde. Apoštol Pavol neodmieta ani zákon a ani prorokov. Dokonca majú aj rovnakú nádej: vzkriesenie spravodlivých a zlých. Ten istý cieľ sa vynára pred Jeho očami: stáť pred Pánom a ľuďmi s čistým svedomím. Pavla teda nemožno nazvať inovátorom vecí, pretože verne zachováva vieru svojich predkov. Jeho uctievanie, viera, nádej a cieľ sa nijako nelíšili od ostatných.

Je nasledovníkom cesty a pokračovateľom starozákonných Písem, ktoré svedčia o Pánovi Ježišovi Kristovi, v ktorom sa splnili Božie zaslúbenia. Aká známa

situácia, keď je všetko rovnaké, všetko rovnako pôsobí, ale interpretácia Písma nie je potrebná. Pozerajú sa na neho, pohrdajú ním a odcudzujú ho. Jeho neoblomné vierovyznanie ho dokazuje. On však nepotrebuje veľké hlavolamy, ale skutočný stav srdca. Keď sme obviňovaní, musíme všetkým odhaliť seba, svoje vnútro a náš vzťah s Bohom. Všetci sa pýtajú, aký to má zmysel v našom živote, ale my len vyznajme, kam patríme a Kto je obsahom našej viery.

Pavlovo svedectvo je úprimné a čisté. Človeka, ktorý chodí s Bohom, ospravedľňuje jedine Pán milosti, ktorý ho miluje. Ním vedený služobník hľadá pokoj, pretože vie, že Ježišov pokoj je realitou, ak prevláda nie láska k moci, ale moc evanjelia a lásky. Kto nemiluje, nezvíťazí. Milý brat, drahá sestra! *„Nedaj sa premôcť zlému, ale dobrom premáhaj zlé.“* (R 12,21)

Pridržíme sa verne toho, čo nám Boh zveril, a každému tlmočme posolstvo, ktoré vložil do nášho srdca. Božia správa je zásadná: *„Ježiš ťa zachránil! Ježiš ťa miluje! Ježiš ťa vyviedol z väzenia hriechu – tak Ho žehnaj a veleb navždy“*, ale či táto správa vyklíči, to je mocou Ducha Svätého. Neboj sa, Boh vždy odpovie na Tvoje modlitby, ak požiadaš o Jeho vedenie a obrátiš sa k Nemu vo viere. Cesta, ktorú dostal Izrael, je pre Pavla v Ježišovi Kristovi pokračovaním. To, čo v nich Boh začal, ďalej formoval Ježiš Kristus a zjednotilo nás pod obrovským farebným dáždnikom, kde nás osviežil skrze svojej krvi.

Posledným obvinením bolo znesvätenie chrámu Božieho. Vošiel do chrámu na náboženské účely a našli ho tam Židia z Ázie. Chcel dať almužnu a očistiť sa od vlastných hriechov. Spôsob, akým sa to naučil pri Gamáleových nohách, tak chcel vykonať. Popritom tam, to chcel vykonať, kde má každý svoje miesto. V chráme. Boží chrám je miestom očistenia sa. Kto sem nepríde pre seba, príde na zlé miesto. Tu nejde o hľadanie toho druhého, ale o to, aby bol nájdený a očistený Bohom ten dotyčný. Nie je potrebné sa tu zadívať a modliť sa podobne ako farizej: *„Bože, ďakujem ti, že nie som ako ostatní ľudia: vydierači, nespravodliví, cudzoložníci alebo ako tento mýtnik.“* (Lk 18,11) Nie na iných a na seba sa zadívať, ale počúvať a chápať Pánov plán, ktorý sa určite zameria aj na nás. Apoštol Pavol sa staral so svojimi duchovnými potrebami v chráme, chcel opeknieť pred Pánom, a pripraviť sa na službu. V kostole sa nachádza duchovný salón krásy. Je to miesto duchovného skrášľovania sa, kde možno zanechať všetko s Bohom a zobrať so sebou všetko, čo každý deň potrebujeme k plnému životu. Kým nedôjde k výmene srdca, záleží nám iba na iných, ktorí sedia v chráme Božom, a nie na sebe.

Drahý brat a milá sestra!

„Neutláčaj svojho blížneho ani ho neolupuj.“ (3Móz 19,13a) „Nič nerobte z ctižiadostivosti ani pre márnú slávu, ale radšej v pokore pokladajte iných za vyšších od seba.“ (Fil 2,3) Apoštol Pavol sa snažil pred Bohom prejaviť úctu k svojmu ľudu. Prečo sa jeho žalobcovia neprihlásili a nepreukazovali jeho vinu pred súdom miestodržiteľa. Tam, kde prehovorí Božia spravodlivosť, žalobcovia ustupujú a stíchnu. Všetci pred Bohom mlčia. Pred spravodlivosťou sú všetci ticho. Ich slová počuť iba dovtedy, kým to nemá váhu. Taký je človek: radšej ustúpi a stiahne sa do svojej jaskyne a naďalej spí svoj zimný spánok.

Apoštol Pavol žije a prežije i túto potupu. Apoštol Pavol však nechce uniknúť spravodlivosti. Už trpel vo väzení pre Krista. Žil v zajatí pre Krista. Nebojí sa vziať putá pre Krista a nebojí sa čeliť svojim žalobcom. Chce a žiada pravdu, pretože už ju spoznal v Ježišovi. Vie, Kto je skutočná pravda. Pravda je taká, že ľudia majú najväčší problém s vzkriesením mŕtvych. Farizeji už stiahli všetky obvinenia, ktoré proti nemu boli vznesené, ale saduceji, ktorí vzkriesenie popierajú, to nedovolia. Pavol vie, čo je pravda. Pavol dostal vyhlásenie. Zaujímaloby ma, drahý brat a milá sestra! Proti Tebe aké obvinenie vznesú Tvoji bratia? Čo je obsahom pravdy Tvojho života a Tvojej služby? Vieš, kto je nositeľom pravdy o TEBE pred Bohom a pred ľuďmi? Spravodlivý a pravdivý Kristus Pán. *„Hoden je Baránok, ktorý bol zabitý, prijať moc, bohatstvo, múdrosť, silu, česť, slávu a dobrorečenie.“* (Zjav 5,9) Kniha života, zvitok je v Jeho rukách. Viete, aká je pravda?

Čo bude s nami? Čo my? Apoštol Pavol putuje ďalej. Je v Božích rukách. Čo bude s nami? To je i naša otázka. Čo bude s nami? Kto na to vie odpoveď? Kristus, ktorý putoval tam, kde si mal visieť Ty a ja. Jemu patrí česť a sláva za to, že naše životy majú jasno i dnes ohľadom našej prítomnosti a budúcnosti. Čo bude s nami? Nech nám stačí Božie slovo: „U Boha je všetko možné.“ (Mk 10,27) Kto nevie prijať vzkriesenie tela a život večný, nemá čo vyprávať o nádeji v Kristovi. Kto nevie prijať vzkriesenie a život večný, nemôže sa nazvať kresťanom. Ten, kto popiera zmŕtvychvstanie, popiera svoju nádejnú budúcnosť.

Záverčná modlitba

Vyzývam milých bratov a drahé sestry, aby sa doma vo svojej tichosti pomodlili za to, čo Vás povzbudilo, alebo za tú slabosť, ktorú ste vyrozumeli pri čítaní biblického textu.

Modlitba Pánova

Požehnanie: „On musí rásť a ja sa musím umenšovať.“ (Jn 3,30).“ Amen.

Záverčná pieseň: Žalm č. 86: 5-9: „Všetci z národov a ľud...“